EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 18.12.2024
COM(2024) 591 final

2024/0327 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

millega muudetakse 13. juuli 2021. aasta rakendusotsust (EL) (ST 10152/2021; ST10152/2021 ADD1) Kreeka taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmise kohta

{SWD(2024) 288 final}

2024/0327 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

millega muudetakse 13. juuli 2021. aasta rakendusotsust (EL) (ST 10152/2021; ST10152/2021 ADD1) Kreeka taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. veebruari 2021. aasta määrust (EL) 2021/241, millega luuakse taaste- ja vastupidavusrahastu,[1] eriti selle artiklit 20 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Pärast seda, kui Kreeka oli 27. aprillil 2021 esitanud riikliku taaste- ja vastupidavuskava, tegi komisjon nõukogule ettepaneku anda sellele positiivne hinnang. Nõukogu kiitis positiivse hinnangu heaks nõukogu 13. juuli 2021. aasta rakendusotsusega[2]. Seda rakendusotsust muudeti 8. detsembril 2023 ja 16. juulil 2024[3].

(2) 21. oktoobril 2024 esitas Kreeka komisjonile määruse (EL) 2021/241 artikli 21 lõike 1 kohase põhjendatud taotluse esitada ettepanek muuta nõukogu 13. juuli 2021. aasta rakendusotsust, sest taaste- ja vastupidavuskava ei ole objektiivsete asjaolude tõttu enam võimalik teatud osas täita. Eelnevat arvestades on Kreeka esitanud muudetud taaste- ja vastupidavuskava.

Taaste- ja vastupidavuskavas vastavalt määruse (EL) 2021/241 artiklile 21 tehtud muudatused

(3) Kreeka taaste- ja vastupidavuskavasse objektiivsete asjaolude tõttu tehtud muudatused puudutavad 24 meedet.

(4) Kreeka on selgitanud, et komponendi 1.2 (renoveerimine) meetme 16874 (energeetika ja ettevõtlus) eesmärki 33, sihti 36 ja kirjelduses esitatud nõudeid ei ole nõudluse puudumise tõttu osaliselt enam võimalik täita. Seepärast on Kreeka palunud

[1] ELT L 57, 18.2.2021, lk 17.

[2] Vt dokumendid ST 10152/2021 ja ST 10152/2021 ADD 1 veebilehel http://register.consilium.europa.eu.

[3] Vt dokumendid ST 15831 2023, ST 15831 2023 ADD 1, ST 11858 2024 ja ST 11858 2024 ADD 1 veebilehel http://register.consilium.europa.eu.

vähendada eelnimetatud eesmärgi ja sihi ulatust. Nõukogu 13. juuli 2021. aasta rakendusotsust tuleks vastavalt muuta.

(5) Kreeka on selgitanud, et komponendis 1.2 (renoveerimine) ei ole meetme 16873 (sekkumised elamupiirkondades ja hoonefondis) eesmärki 38 osaliselt enam võimalik täita, kuna ühe allprojektiga on tekkinud õiguslikud probleemid, millega algselt ei arvestatud. Seepärast on Kreeka palunud vähendada eelnimetatud eesmärgi ulatust. Nõukogu 13. juuli 2021. aasta rakendusotsust tuleks vastavalt muuta.

(6) Kreeka on selgitanud, et nelja meedet on muudetud, et rakendada nende algse eesmärgi saavutamiseks paremaid alternatiive. See puudutab komponendi 3.1 (edendada töökohtade loomist ja tööturul osalemist) meetme 16746 (passiivse tööturupoliitika reform, et toetada üleminekut tööhõivele) eesmärki 142a, uut eesmärki 142b ning kirjeldust; komponendi 3.2 (haridus, kutseharidus ja -koolitus ning oskused) meetme 16792 (tööjõu oskuste omandamine, ümberõpe ja oskuste täiendamine reformitud koolitusmudeli abil) eesmärki 146; komponendi 3.3 (tervishoiu vastupanuvõime, kättesaadavuse ja kestlikkuse parandamine) meetme 16820 (reform vaimse tervise ja sõltuvuse valdkonnas) kirjeldust ja sihti 162 ning komponendi 4.7 (parandada konkurentsivõimet ning edendada erainvesteeringuid ja eksporti) meetme 16980 (laenurahastu) sihte 326, 326a, 327, 327a, 328, 328a, 329 ja 330 ning kirjeldust. Seetõttu on Kreeka taotlenud nimetatud eesmärkide, sihtide ja meetmete muutmist. Täpsemalt on Kreeka teinud ettepaneku lisada uus eesmärk 142b, mis asendab osa meetme 16746 eesmärgist 142a, et võtta arvesse eelseisva uuringu tulemusi. Lisaks on Kreeka teinud ettepaneku suurendada meetme 16820 ulatust. Samuti on Kreeka soovinud muuta osaliselt meetme 16792 eesmärgi 146 ulatust, sest seda eesmärki saab paremini saavutada muude vahendite abil. Kreeka on ühtlasi ka teinud ettepaneku vaadata läbi meetme 16980 sihid 326, 326a, 327, 327a, 328, 328a, 329 ja 330, et rahastada uusi kriitilise tähtsusega riiklikke prioriteete. Nõukogu 13. juuli 2021. aasta rakendusotsust tuleks vastavalt muuta.

(7) Kreeka on selgitanud, et muudeti 11 meedet, et rakendada paremat alternatiivi, mis võimaldab vähendada halduskoormust ning saavutada samal ajal asjaomase meetme eesmärgid. See puudutab komponendi 3.2 (haridus, kutseharidus ja -koolitus ning oskused) meetme 16289 (ülikoolide tipptaseme strateegia; innovatsioon) eesmärke 147, 150 ja 151; komponendi 1.1 (energeetika) meetme 16901 (Kreeka elektrijaotusvõrgu operaatori (HEDNO) võrgu-uuendused, mille eesmärk on suurendada vastupidavust ja kaitsta keskkonda) eesmärki 12 ja kirjeldust, meetme 16900 (Kreeka elektrijaotusvõrgu operaatori (HEDNO) õhuliini uuendamine metsaaladel) eesmärki 13 ja meetme 16899 (Kreeka elektrijaotusvõrgu operaatori (HEDNO) kõrgepinge/keskpinge alajaamade installeeritud võimsuse suurendamine uue taastuvenergiaühenduse jaoks) eesmärki 14 ja kirjeldust; komponendi 1.2 (renoveerimine) meetme 16872 (elamute energiatõhususe suurendamine) sihte 23, 24, 25 ja 26 ning kirjeldust ning meetme 16879 (linnaarengu kavade ettevalmistamine linnapoliitika reformi elluviimiseks) eesmärki 28 ja sihti 29 ning kirjeldust; komponendi 1.3 (laadimine ja tankimine) meetme 16831 (Produc-E Green) kirjeldust; komponendi 1.4 (ressursside säästev kasutamine, kliimamuutustele vastupanu võime ja keskkonnakaitse) meetme 16911 (lennuvahendid kriisiohje jaoks) kirjeldust; komponendi 4.1 (maksude muutmine majanduskasvu soodustavamaks ning maksuhalduse ja maksukogumise parandamine) meetme 16985 (Kreeka maksupoliitika raamistiku muutmine) eesmärki 337; komponendi 4.6 (ajakohastada ja parandada peamiste majandussektorite vastupanuvõimet) meetme 16593 (Kreeka maksupoliitika raamistiku muutmine) eesmärke 303 ja 308 ning meetme 16486

(veealuste antiikesemete muuseum) eesmärki 279. Selle põhjal on Kreeka palunud selgitada ja lihtsustada eesmärkide teksti, et eemaldada tarbetu taustteave või menetluslikud elemendid, mis ei aita kaasa meetmete eesmärkide saavutamisele, ning selgitada, et teatavad elemendid on seotud meetmete eesmärkide või kontekstiga. Nõukogu 13. juuli 2021. aasta rakendusotsust tuleks vastavalt muuta.

(8) Veel on Kreeka määruse (EL) 2021/241 artikli 21 alusel taotlenud, et komponendi 4.7 (parandada konkurentsivõimet ning edendada erainvesteeringuid ja eksporti) meetme 16980 (laenurahastu) ulatuse vähendamise tulemusel vabanenud vahendeid saaks kasutada kolme uue meetme lisamiseks. See puudutab komponendi 3.4 (parandada juurdepääsu tõhusale ja kaasavale sotsiaalpoliitikale) meetme 16400 (taskukohase eluaseme programm „MY HOME II“) uusi eesmärke 378, 379, 380 ja 381 ning komponendi 1.2 (renoveerimine) meetme 16401 (energiatõhususe suurendamise programm „UPGRADE MY HOME“) uusi eesmärke 374, 375, 376 ja 377. Komponendi 3.4 (parandada juurdepääsu tõhusale ja kaasavale sotsiaalpoliitikale) meetme 16402 (sotsiaaleluruumid ja taskukohased eluasemed) uute eesmärkidega 181 ja 181a lisati kavva täiendav reform. Lisaks sellele on Kreeka taotlenud nelja meetme nõutava rakendamise taseme tõstmist. See puudutab komponendi 3.3 (tervishoiu vastupanuvõime, kättesaadavuse ja kestlikkuse parandamine) meetme 16756 (tervishoiusüsteemi organisatsioonilised reformid) kirjeldust ning sihte 163, 164 ja 164a; komponendi 1.4 (ressursside säästev kasutamine, kliimamuutustele vastupanu võime ja keskkonnakaitse) meetme 16849 (riiklik metsa uuendamise kava „antiNERO“) eesmärke 62a ja 63 ning kirjeldust; komponendi 5.2 (REPowerEU investeeringud) meetme 16994 (energiatõhusus ja taastuvate energiaallikate edendamine oma tarbeks) eesmärki 367 ja sihti 369 ning kirjeldust ning komponendi 1.4 (ressursside säästev kasutamine, kliimamuutustele vastupanu võime ja keskkonnakaitse) meetme 16772 (jäätmekäitlusseadus säästva prügilasse ladestamise ja ringlussevõtu rakendamiseks) eesmärki 59a. Nõukogu 13. juuli 2021. aasta rakendusotsust tuleks vastavalt muuta.

(9) Komisjon leiab, et Kreeka esitatud põhjustel on määruse (EL) 2021/241 artikli 21 lõike 2 kohased muudatused õigustatud ja nõukogu 13. juuli 2021. aasta rakendusotsust tuleks seetõttu muuta.

(10) Eesmärkide ja sihtide osamaksete jaotust tuleks muuta vastavalt kavas tehtud muudatustele ja Kreeka esitatud esialgsele ajakavale.

Komisjoni hinnang

(11) Komisjon andis määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõikes 3 sätestatud hindamiskriteeriumidest lähtudes muudetud taaste- ja vastupidavuskavale oma hinnangu.

Panus rohepöördesse, sealhulgas elurikkusesse

(12) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile e ja V lisa kriteeriumile 2.5 sisaldab muudetud taaste- ja vastupidavuskava meetmeid, mis aitavad suures ulatuses (hinne A) kaasa rohepöördele, sealhulgas elurikkusele, või sellest tulenevate probleemide lahendamisele. Kliimaeesmärkide saavutamist toetavad meetmed moodustavad 38,0 % muudetud taaste- ja vastupidavuskava kogueraldisest ja 81,6 % REPowerEU peatükis sisalduvate meetmete hinnangulisest kogukulust, mis on arvutatud vastavalt määruse (EL) 2021/241 VI lisas esitatud metoodikale. Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artiklile 17 on muudetud taaste- ja vastupidavuskava kooskõlas riiklikus energia- ja kliimakavas (2021–2030) sisalduva teabega.

(13) Muudetud taaste- ja vastupidavuskavas on alles jäetud rohepööret toetavad meetmed, mis aitavad saavutada 2030.–2050. aasta eesmärke ja ELi 2050. aasta kliimaneutraalsuse eesmärki ning edendada elurikkust. Näiteks on muudetud taaste- ja vastupidavuskavas märgatavalt tõstetud metsa uuendamise ja taastamise meetme (16849) ambitsioonitaset.

(14) Lisaks algses taaste- ja vastupidavuskavas sisalduvatele meetmetele vähendavad Kreeka REPowerEU peatüki meetmed märgatavalt Kreekas kasutatava energia kasvuhoonegaaside heitemahukust ning aitavad saavutada 2030.–2050. aasta eesmärke ja liidu eesmärki saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalsus ning aitavad seega kaasa rohepöördele. Kõnealuses peatükis esitatud reformide ja investeeringute eesmärk on hoogustada energiasäästumeetmeid, mitmekesistada energiavarustust ja kiirendada taastuvate energiaallikate kasutuselevõttu, sealhulgas kindlaks määrata poliitikavahendid energiajagamise, kollektiivselt omatarbeks toodetava energia tarbimise ja taastuvenergiakogukondade edendamiseks. Peale selle hõlmavad kava „REPowerEU“ meetmed investeeringuid, mille eesmärk on suurendada elektrienergia salvestusvõimsust, ning reformi arukate võrkude tehnoloogia ja tavade edendamiseks Kreeka elektriturul. Kõik need meetmed aitavad Kreekas kaasa rohepöördele, vähendades energianõudlust, toetades energiatõhusust ja kiirendades üleminekut suure heitega energiaallikatelt taastuvatele energiaallikatele.

Panus digipöördesse

(15) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile f ja V lisa kriteeriumile 2.6 sisaldab muudetud taaste- ja vastupidavuskava meetmeid, mis aitavad suures ulatuses (hinne A) kaasa digipöördele või sellest tulenevate probleemide lahendamisele. Digieesmärkide saavutamist toetavad meetmed moodustavad 21,4 % muudetud taaste- ja vastupidavuskava kogueraldisest, mis on arvutatud kõnealuse määruse VII lisas esitatud metoodika kohaselt.

(16) Muudetud taaste- ja vastupidavuskavas esitatud meetmetega jätkatakse digipöörde toetamist või aidatakse lahendada sellega seotud probleeme ja tulemuslikult kõrvaldada Kreeka digivaldkonna puudusi, mis on välja toodud teises aruandes digikümnendi olukorra kohta (2024). Muudetud taaste- ja vastupidavuskavas jätkatakse suure osa digiülemineku probleemide lahendamist, mis Kreekal on ühenduvuse, avalike digiteenuste, inimkapitali ja digioskuste, ettevõtete digiülemineku ja tänapäevase digitehnoloogia kasutuselevõtu valdkonnas.

Olulise kahju ärahoidmise põhimõte

(17) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile d ja V lisa kriteeriumile 2.4 tagatakse muudetud taaste- ja vastupidavuskavaga eeldatavasti, et ükski taaste- ja vastupidavuskavas sisalduv reformide ja investeerimisprojektide elluviimise meede (hinne A) ei kahjusta oluliselt keskkonnaeesmärkide saavutamist Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852[7] artikli 17 tähenduses (olulise kahju ärahoidmise põhimõte).

(18) Muudetud taaste- ja vastupidavuskavas hinnatakse vastavust olulise kahju ärahoidmise põhimõttele selle metoodika järgi, mis on esitatud komisjoni teatises „Tehnilised suunised olulise kahju ärahoidmise põhimõtte kohaldamise kohta taaste- ja vastupidavusrahastu määruse alusel“[4].

[4] ELT C 58, 18.2.2021, lk 1.

(19) Kreeka esitas muudetud taaste- ja vastupidavuskava iga uue ja oluliselt muudetud meetme puhul hinnangu olulise kahju ärahoidmise põhimõtte järgimise kohta. Esitatud teave näitab, et taaste- ja vastupidavuskava peaks tagama selle põhimõtte järgimise. Kreeka esitatud teabe põhjal on võimalik järeldada, et taaste- ja vastupidavuskava peaks tagama, et ükski meede ei kahjusta oluliselt keskkonnaeesmärke määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses.

Kulud

(20) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile i ja V lisa kriteeriumile 2.9 on muudetud taaste- ja vastupidavuskavas esitatud põhjendused taaste- ja vastupidavuskava hinnangulise kogukulu summa kohta mõõdukas ulatuses (hinne B) mõistlikud ja põhjendatud, kooskõlas kulutõhususe põhimõttega ja vastavuses riigis eeldatava majandusliku ja sotsiaalmõjuga.

(21) Kreeka esitatud põhjendus taaste- ja vastupidavuskava hinnanguliste kulude kohta oli mõõdukas ulatuses mõistlik, põhjendatud ja kooskõlas kulutõhususe põhimõttega. Kreeka on esitanud piisavalt teavet ja tõendeid selle kohta, et liidult juba saadud või saadav rahastus ei kata hinnangulist kulu. Üksikjuhtudel ei olnud kuluprognoosid siiski piisavalt põhjendatud. Kokkuvõttes õigustas see määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punkti i hindamiskriteeriumi alusel hinnet B.

Positiivne hinnang

(22) Pärast seda, kui komisjon on andnud muudetud taaste- ja vastupidavuskavale positiivse hinnangu ja leidnud, et kava vastab rahuldavalt määruses (EL) 2021/241 sätestatud hindamiskriteeriumidele, tuleks kooskõlas kõnealuse määruse artikli 20 lõikega 2 ja V lisaga ette näha muudetud taaste- ja vastupidavuskava rakendamiseks vajalikud reformid ja investeerimisprojektid, asjakohased eesmärgid, sihid ja näitajad ning summa, mille liit teeb muudetud taaste- ja vastupidavuskava rakendamiseks kättesaadavaks tagastamatu rahalise toetusena.

Rahaline toetus

(23) Kreeka muudetud taaste- ja vastupidavuskava hinnanguline kogumaksumus on 36 612 904 139 eurot. Kuna muudetud taaste- ja vastupidavuskava hinnanguline kogukulu on suurem kui Kreeka jaoks ette nähtud ajakohastatud maksimaalne rahaline toetus, peaks Kreeka muudetud taaste- ja vastupidavuskava jaoks eraldatud, artikli 20 lõike 4 kohaselt arvutatud rahaline toetus olema võrdne Kreeka muudetud taaste- ja vastupidavuskava jaoks kättesaadava maksimaalse rahalise toetuse kogusummaga. See summa on 18 220 378 076 eurot.

(24) Seepärast tuleks nõukogu 13. juuli 2021. aasta rakendusotsust Kreeka taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmise kohta vastavalt muuta. Selguse huvides tuleks kõnealuse nõukogu rakendusotsuse lisa täies ulatuses asendada.

Laenud

(25) Kreekale kättesaadavaks tehtud laenutoetus summas 17 727 538 920 eurot jääb samaks.

(26) Võttes arvesse Kreeka esitatud põhjendusi, teiste liikmesriikide laenutoetuse taotlusi ning võrdse kohtlemise, solidaarsuse, proportsionaalsuse ja läbipaistvuse põhimõtteid, võib Kreeka laenutoetuse maht vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 14 lõikele 6 ületada 6,8 % piirmäära.

(27) Seepärast tuleks nõukogu 12. juuli 2021. aasta rakendusotsust Kreeka taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmise kohta vastavalt muuta. Selguse huvides tuleks kõnealuse nõukogu rakendusotsuse lisa täies ulatuses asendada,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Nõukogu 13. juuli 2021. aasta rakendusotsust, millega kiidetakse heaks Kreeka taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnang, muudetakse järgmiselt.

Artikkel 1 asendatakse järgmisega.

„Artikkel 1

Taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmine

Kreeka muudetud taaste- ja vastupidavuskavale määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõikes 3 sätestatud kriteeriumide alusel antud hinnang kiidetakse heaks. Taaste- ja vastupidavuskava reformid ja investeerimisprojektid, taaste- ja vastupidavuskava seire ning rakendamise kord ja ajakava, sealhulgas asjakohased eesmärgid ja sihid ning tagastamatu rahalise toetuse ja laenu maksmisega seotud täiendavad eesmärgid ja sihid, kavandatud eesmärkide ja sihtide saavutamisega seotud asjakohased näitajad ning komisjonile vajalikele alusandmetele täieliku juurdepääsu andmise kord on esitatud käesoleva otsuse lisas.“

Lisa asendatakse käesoleva otsuse lisa tekstiga.

Artikkel 2
Adressaat

Käesolev otsus on adresseeritud Kreeka Vabariigile.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja